

Методичні рекомендації

написання та оформлення кваліфікаційної роботи студентів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
231 «Соціальна робота»

Мета

- розвиток та засвідчення належного рівня сформованості практичних, дослідницьких, організаторських та комунікативних компетентностей фахівця згідно зі Стандартом вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 231 Соціальна робота, Професійного стандарту «Соціальний працівник» та відповідної освітньої програми.

Завдання підготовки кваліфікаційної роботи

- обрати тему кваліфікаційної роботи та визначити науковий апарат її дослідження;
- здійснити на основі науково-методичних джерел теоретичний аналіз проблеми дослідження;
- зібрати та проаналізувати емпіричні дані стосовно проблеми дослідження та обґрунтувати на базі проведеного аналізу шляхи її вирішення
- викласти результати дослідження у формі наукової роботи та презентувати їх в ході публічного захисту

Основні елементи дослідження

- ❑ вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (книг, журнальних статей та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів;
 - ❑ систематизація та аналіз різних думок і підходів, формування власної точки зору на проблему, яка вивчається;
 - ❑ аналіз емпіричних даних з проблеми дослідження (зібраної в ході дослідження інформації, що відображає реальний стан проблеми, локалізованої в часі і просторі);
 - ❑ оформлення висновків та рекомендацій.
-

Тема

- відобразити актуальну проблему практики соціальної роботи, природа якої має бути розкрита та шляхи вирішення якої мають бути обґрунтовані в ході дослідження :
 - надання соціальних послуг,
 - діяльності установ соціальної роботи, неурядових організацій,
 - соціально-педагогічної діяльності,
 - практики соціальної адвокації
-

Структура роботи

- Розділ 1:
 - Теоретичний аналіз проблеми дослідження
 - Розкриватиме, систематизуватиме і узагальнюватиме існуючі наукові погляди щодо проблеми дослідження та представлені в наукових джерелах методологічні підходи до її вирішення

- Розділ 2
 - Розкриття на основі емпіричних даних причин, чинників та проявів проблеми дослідження та обґрунтуванню студентом шляхів її вирішення
 - студент має розробити та провести локальну наукову розвідку причин, проявів та наслідків цієї проблеми в практичній діяльності певної установи
 - На основі отриманих результатів студент повинен обґрунтувати рекомендації стосовно подолання проблеми кваліфікаційної роботи або удосконалення практик соціальної роботи, що були предметом його аналізу.
 - Розділи мають поділятися на підрозділи (параграфи) відповідно до завдань роботи

Стратегії емпіричного дослідження

- ❑ Емпіричним дослідженням на основі аналізу вторинних даних:
 - Порівняльного аналізу даних вже проведених досліджень
 - Аналізу соціальних проєктів або програм діяльності організацій
 - Аналізу даних щодо результатів діяльності організацій, представлених у відкритих джерелах, зокрема, на інтернет-ресурсах.

Стратегії емпіричного дослідження

- ❑ Емпіричне дослідження, базоване на якісних методах:
 - Якісне спостереження: опис та аналіз практики, до якої був долучений студент або яку він міг спостерігати;
 - Дослідження випадків: Опис та порівняльний аналіз окремих випадків отримувачів, соціальної або соціально-педагогічної роботи з окремими випадками, діяльності окремих організацій;
 - Аналіз результатів інтерв'ю або фокус-груп з отримувачами соціальних послуг або працівниками, котрі їх надавали, що розкривають їхнє бачення проблем, потреб, життєвих цілей, світогляду отримувачів, процесу та результатів надання соціальних послуг та бачення шляхів їх удосконалення.

Стратегії емпіричного дослідження

- ❑ Пошукові або оглядові (констатувальні) кількісні емпіричні дослідження:
 - Репрезентативні опитування отримувачів послуг певної організації;
 - Експертні опитування працівників організацій.
 - Кількісний аналіз даних щодо впровадження певної традиційної або інноваційної практики, здійсненого за участю автора кваліфікаційної роботи

Об'єкт дослідження

- розвиток певної соціальної проблеми або явища, СЖО, що перебувають в центрі уваги соціальної роботи,
 - процеси взаємодії вразливих груп та суспільства (соціалізація, соціальна адаптація, абілітація, ресоціалізація тощо)
 - певні напрями діяльності суб'єктів соціальної роботи.
-

Предмет дослідження

- чинники, умови, прояви, наслідки негативних соціальних явищ, проблем та СЖО певних соціальних груп
- Умови, модулі, форми і методи, чинники та критерії ефективності відповідного напряму соціальної роботи, соціально-педагогічної діяльності, соціальної адвокації

Мета дослідження

- обґрунтування системи заходів, спрямованих на вирішення проблеми
 - обґрунтування закономірностей розвитку соціальних процесів та явищ, пов'язаних із СЖО
 - обґрунтування підходів до вирішення проблеми;
 - виявленням комплексу умов успішного вирішення окремих завдань соціальної роботи
 - добір оптимального обсягу фактів, логіки розкриття змісту даного явища тощо.
-

Завдання дослідження

вирішення зазначених теоретичних питань, що входять у загальну проблему (виявлення сутності досліджуваного поняття; подальше удосконалення його визначення; теоретичне визначення чинників проблеми дослідження та умов її подолання; розробка критеріїв ефективності відповідної діяльності тощо);

- емпіричне дослідження чинників проблеми дослідження та умов її подолання (чинників соціальних проблем, проблем і потреб отримувачів послуг, проблем та умов діяльності їх надавачів тощо)
- експериментальне вивчення практики вирішення даної проблеми (виявлення її визначеного стану, реальних результатів, переваг, недоліків і суперечностей тощо);
- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення проблеми дослідження (запобігання розвитку соціальної проблеми, поліпшення якості надання соціальних послуг, впровадження ефективних адвокаційних компаній тощо);
- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів з погляду відповідності її критеріям оптимальності (ефективності);
- розробка методичних рекомендацій.